

Wojewódzki Urząd Pracy
w Szczecinie

RATOWNIK MEDYCZNY

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Szczecinie

ul. A. Mickiewicza 41
70-383 Szczecin
tel. 0-91 42 56 126, 0-91 42 56 128
fax 0-91 42 56 125
e-mail: cipkz-szczecin@wup.pl

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Koszalinie

ul. Słowiańska 15A (IV piętro)
75-846 Koszalin
tel. 094 342 66 93, 346-25-37, 344-50-50
tel./fax 344-50-43
e-mail: cipkz-koszalin@wup.pl

Ratownik medyczny

Ratownik medyczny - osoba wykonująca zawód medyczny, uprawniona do udzielania świadczeń zdrowotnych w zakładach opieki zdrowotnej, w szczególności do udzielania świadczeń zdrowotnych w sytuacji bezpośredniego, nagłego stanu zagrożenia zdrowia lub życia.

Zadania i czynności robocze

Ratownik medyczny udziela szybkiej i sprawnej pomocy o charakterze ratowniczym w nagłych stanach zagrożenia życia, wypadkach i katastrofach, przy użyciu sprzętu: ochrony osobistej, ratownictwa technicznego i medycznego.

Głównym zadaniem ratownika jest niesienie pierwszej pomocy osobom, które uległy wypadkowi lub zachorowały. Pomoc ta, aby była skuteczna musi być udzielona jak najszybciej.

Zadania zawodowe:

- komunikowanie się z pacjentem, zwłaszcza w sytuacji kryzysowej;
- ocena miejsca zdarzenia pod kątem ewentualnych zagrożeń, zabezpieczanie osób znajdujących się w miejscu zagrożenia, wypadku, katastrofy, podejmowanie działań zapobiegających zwiększeniu liczby ofiar;
- ocena parametrów życiowych ofiar, ustalanie wskazań co do kolejności ich leczenia i transportu oraz podejmowanie zleconego przez kierownika zespołu optymalnego postępowania ratowniczego, chroniącego zdrowie i życie poszkodowanych i transportowanych;
- planowanie, organizowanie i nadzorowanie działań ratowniczych w miejscu zdarzenia przed przybyciem służb współdziałania;
- posługiwanie się sprzętem ochrony osobistej (aparaty oddechowe, ubrania ochronne zabezpieczające przed wysoką temperaturą, kwasami, ługami, gazami) i medycznym (aparaty zapewniające drożność oddechową, urządzenia do elektroterapii i tlenoterapii, urządzenia do unieruchomienia i transportu chorych w zakresie niezbędnym dla udzielenia pomocy zagrożonym utratą życia, poszkodowanym i transportowanym);

- zapobieganie zakażeniom przez stosowanie zasad aseptyki i antyseptyki;
- wykonywanie na zlecenie kierownika zespołu, czynności i zabiegów ratowniczych w stanach zagrożenia życia, z uwzględnieniem ich specyfiki i właściwej kolejności postępowania;
- podejmowanie prawidłowego postępowania przeciwwstrząsowego, w tym postępowania traumatologicznego (tamowanie krwotoków, unieruchamianie i zabezpieczanie złamań);
- ocenianie stopnia utraty przytomności i zabezpieczanie funkcji życiowych nieprzytomnego;
- transportowanie pacjentów pod nadzorem medycznym (ręcznie i przy użyciu odpowiednich urządzeń);
- przekazywanie pacjentów personelowi ambulatoriów, izb przyjęć i innych jednostek (z wypełnianiem odpowiedniej dokumentacji);
- przeprowadzanie prawidłowo wywiadu dyspozytorskiego i instruktażu ratowniczego dostępnymi środkami łączności;
- przeprowadzanie kontroli leków, materiałów opatrunkowych, środków i sprzętu ratowniczego, stanowiącego wyposażenie zespołu, prowadzenie bieżącej konserwacji aparatury (prowadzenie książki rozchodu leków i materiałów opatrunkowych);
- prowadzenie i gromadzenie dokumentacji udzielonej pomocy, sprawozdań o stanie zdrowia, doznanych obrażeniach, zastosowanych zabiegach i czynnościach ratowniczych (karty informacyjne, wypadkowe, transportowe, książka zgłaszania wezwań, książka raportów).

Wykonywanie zawodu ratownika medycznego polega na zabezpieczeniu osób znajdujących się w miejscu zdarzenia oraz podejmowaniu działań zapobiegających zwiększeniu liczby ofiar; dokonywaniu oceny stanu zdrowia osób w stanie nagłego zagrożenia życia i podejmowaniu medycznych czynności ratunkowych; transportowaniu osób w stanie nagłego zagrożenia życia; komunikowaniu się z osobą w stanie nagłego zagrożenia życia i udzieleniu jej wsparcia; organizowaniu i prowadzeniu zajęć z zakresu pierwszej pomocy oraz medycznych czynności ratunkowych.

Środowisko pracy

materialne środowisko pracy

Praca ratownika odbywa się przede wszystkim na wolnym powietrzu lub w powietrzu podczas akcji ratowniczych. Dyżury pełni w jednostkach systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, szpitalach na oddziałach ratunkowych, zespołach ratownictwa medycznego, stacjach GOPR-u i schroniskach górskich. W związku z tym istnieje pewna uciążliwość wynikająca z konieczności przebywania w pewnych miejscach bez względu na panujące tam warunki atmosferyczne (np. wysoka lub niska temperatura, deszcze, brak oświetlenia). Uciążliwością jest również wymaganie od ratownika pełnej dyspozycyjności i gotowości udzielania pomocy o każdej porze.

społeczne środowisko pracy

Praca ma głównie charakter zespołowy. Wymagane jest zdyscyplinowanie i współpraca podczas akcji ratowniczej. Zapewnia to szybką i efektywną pomoc poszkodowanym w wypadkach. W tej pracy kontakty z ludźmi są niezbędne, często są intensywne. Praca ratowników niesie ze sobą niejednokrotnie ryzyko konfliktu z ludźmi, co wynika ze specyfiki ich pracy.

organizacyjne środowisko pracy

Ratownik pracuje w zmiennym czasie pracy. Praca ratownika jest rodzajem służby. Choć obowiązuje go 8-godzinny dzień pracy, praktycznie swoje podstawowe zadania wykonuje w systemie 24-godzinnych dyżurów (w ciągu miesiąca wypada ich zwykle 6 do 7). Po dyżurze ma wolne 24 godziny. Praca odbywa się zarówno w dzień, jak i w nocy, również w dni ustawowo wolne od pracy. W pracy ratownika nadzorowany jest wybór głównych celów i zadań. W zawodzie tym istotne jest poczucie odpowiedzialności za zdrowie i bezpieczeństwo ludzi. Ratownik w pracy zakłada ubranie odpowiednio przystosowane do specyfiki wykonywanych zadań oraz odpowiednio oznakowane.

Wymagania psychologiczne

Ratownik powinien umieć współdziałać z innymi, jednocześnie niezbędne są samodzielność i umiejętność podejmowania szybkich i trafnych decyzji, wiążących się z odpowiedzialnością za zdrowie i życie ludzkie. Ratownik powinien panować nad emocjami, które uniemożliwiają mu skuteczne i szybkie działanie. Niezbędna jest także duża doza odwagi podczas pracy w trudnych i niebezpiecznych warunkach. Innymi przydatnymi cechami w zawodzie są wytrwałość, cierpliwość oraz dokładność. Ratownika musi charakteryzować brak lęku przed wysokością, zmysł równowagi, spostrzegawczość, szybki refleks, widzenie o zmroku i dobra pamięć wzrokowa.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Praca ratownika zalicza się do prac ciężkich, dlatego niezbędna jest w tym zawodzie wysoka ogólna wydolność fizyczna. Potrzebna jest bardzo dobra sprawność zmysłów wzroku i słuchu. Niezbędna jest także duża sprawność narządów równowagi. Istnieją bezwzględne przeciwwskazania do pracy w tym zawodzie osób niepełnosprawnych, osób mających kłopoty z układem krążenia, oddechowym, nerwowym, mięśniowym, mających lęk przestrzeni czy lęk wysokości. Przeciwwskazaniem są choroby psychiczne, socjopatia, zaburzenia świadomości (padaczka), wady wzroku niepoddające się korekcji, wady słuchu oraz choroby ograniczające sprawność ruchową.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Zawód ratownika medycznego może wykonywać osoba, która: posiada zdolność do czynności prawnych, posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie tego zawodu, ukończyła studia wyższe na kierunku ratownictwo medyczne lub publiczną szkołę policealną o uprawnieniach szkoły publicznej i posiada dyplom potwierdzający uzyskanie tytułu „Ratownik Medyczny”.

W Polsce tytuł zawodowy ratownika medycznego uzyskuje się po ukończeniu 2-letniej szkoły policealnej. Natomiast po ukończeniu wyższych studiów zawodowych uzyskuje się tytuł zawodowy licencjata na kierunku/specjalności ratownictwo medyczne (zgodnie z Klasyfikatorem Zawodów i Specjalności - tytuł specjalisty ratownictwa medycznego).

Absolwenci obydwu ścieżek kształcenia wykonują, w myśl ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym, zawód ratownika medycznego. Odpowiednikiem zawodu w krajach anglosaskich jest EMT - Emergency Medical Technician lub Paramedic, a w Niemczech Rettungsassistent (nie da się jednoznacznie określić odpowiedników ze względu na inny rodzaj szkolenia). W większości krajów osoby posiadające polski tytuł licencjata mogą wykonywać swój zawód po zarejestrowaniu się w odpowiednich organizacjach (np. w Wielkiej Brytanii jest to Health Professions Council) bez konieczności odbywania dodatkowego szkolenia - oznacza to, że zdobyty w Polsce tytuł jest równoważny z jego ekwiwalentem w danym kraju. Na przykład w Wielkiej Brytanii jedynie ratownik medyczny (z tytułem licencjata ratownictwa medycznego) może ubiegać się o używanie tytułu i praktykowanie jako Paramedic (po uprzednim zarejestrowaniu się). Osoby posiadające wykształcenie policealne nie są - w rozumieniu HPC - paramedykami i nie mogą praktykować na terenie Wielkiej Brytanii jako tacy.

Możliwości zatrudnienia oraz płace

Ratownicy medyczni pracują zwłaszcza w karetkach pogotowia ratunkowego, oddziałach ratunkowych, jednostkach GOPR, WOPR, prowadzą szkolenia z zakresu pierwszej pomocy. Wynagrodzenie w chwili obecnej wynosi od 1550,00 zł do 1800,00 zł netto.

Zawody pokrewne

Inne nazwy zawodu: nie występują

ratownik pokładowy
ratownik wodny
strażak
ratownik górski

Źródła:

Przewodnik po zawodach, wydanie II; www.psz.praca.gov.pl;
www.stat.gov.pl; www.pracuj.pl; www.wynagrodzenia.pl

Materiał opracowany przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Filii WUP w Koszalinie